

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: SkåneHärad: BoraSocken: Thyssheddinge 108/120.6-121aUppteckningsår: 1949

Uppgifterna lämnade av

Namn: Jöns StenlundssonAdress: Solhåll, ThyssheddingeFödelseår och födelseort: 1883, Tustaby, Egevad

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor, vilka ha sammanhang med grödans inbärgning i äldre tid. Särskilt äro vi angelägna att få veta benämningar och namn på ortens dialekt. Saknar Ni själv kännedom här-om, äro vi tacksamma, om Ni vill utfråga äldre personer, vilkas namn, ålder och födelseort i så fall böra uppges. Angiv vad som gäller äldre förhållanden och vad som ännu existerar. Numrera svaren efter frågorna.

Frågor:

1. Hur transporteras grödan hem från åkern?
2. Huru benämnes på Eder ort det utrymme i uthusbyggnaden, där den otröskade grödan förvaras? Finns mer än en benämning för detta utrymme?
3. Utgöres golvet i detta utrymme av bara marken, eller är det byggt av särskilt material?
4. Består golvet i logen, där säden slagtröskades, av träplan-
kor, lera eller cement?
5. Finns logbalk (skifte) mellan trösklogen och det utrymme där den otröskade grödan förvaras?
6. Har någon förändring av de i föregående punkter om-
nämnda förhållanden inträffat under senare tid (t. ex. under de sista 100 åren)? I så fall när och av vilken orsak (t. ex. ändrade tröskningsförhållanden)?

Svar:

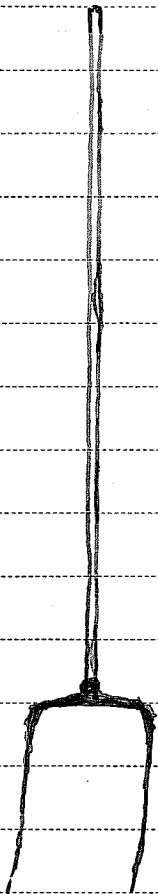
1. Kartes på höstragnar; en vagn med
länga huckor, försjänd med kartes,
numera mest bilvagn, ofta försjänd
med teaktes. 2. got, laget, laggelv.
3. bara marken. 4. lera. 5. för, men
icke numera. 6. Före 80-talet fanns
det ej s.k. trösklängor att köra in i
den i. Söden laggades då in genom
en läman, d.v.s. en mindre än å ga-
veln eller ridan till sädesladan.
Numera fins det hirs på nästan
alla åttio gårdar, den lasset stöb-
tes direkt till tröskan eller i ladan.
Orsak: landsbygdens arförligning.

16. Tjugo ar entast trä användes för allmänt
vid inbörgring av skråden enligt vad jag ofta
hört omtalas. Själva har jag ej använt sådana
men vet hur de såg ut. Grepar, spade och skuff
var av entast trä användes också, men spades och
skuffen var skedd med järn. Själva har jag
i min ungdom använt träspår vid blandning
av haxrelse till hästarna. Senare började
verktygen tillverkas av järn i bysmedjerna,
dessa var grova och tunga i början men förbättrades
efter hand.

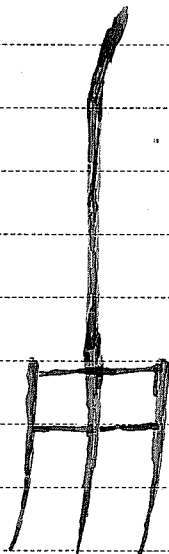
Jag minns en slags grova järntyggar, med cirka
3 met. långa färskaft, som kallades mesafternättyg
var (mesafterstjugo) som användes när stacken
blev hög, de kallades så därför att den som
arbetade med dessa verktyg brukade vara tjött =
känd vid mesaftern (kl. 4 var.) annars brukade ju
arbetet pågå till solens mörkning eller mörkrets inbrott.

ACC. N:R M 11088:3

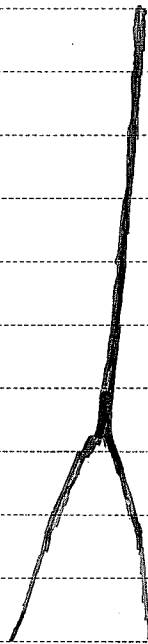
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Meufstansigva

Träggev

Trätjuga

Täddre tid sattes säden i långa skylor, som på allmoges språket kallades hävar, med två, till tre travar i varje, (en trav, 20 hävar), man räknade alltid tre travar till ett lass. På somliga ställen, kändes lasset in genom en port, trestapportur, och som denna var ganska låg, så kunde ju ej lasset vara så stort. När sista lasset hördes in, skulle portarna genast stängas, detta var man mycket försiktig med, följden blev annars att man det följande året, ej fick några jimmälamm (starklamm).

Under höstarbetet, bestod det alltid bättre kost än annars, brännvin bjöds till nästan varje måltid. Arbetet gick under skämt och samspåk. Om en person höll så dåligt tjuvsnar, att den följde med häveren, så blev han skyldig att bjuda ett kvart (1/3 lit) brännvin på arbetslaget.

ACC. N:R M. 11088:5.

Styckelackorna i Kyrkveddinge har
en ovanligt klar Klang. En sägar som
jag ofta hörde i min barndom var att de
hördes till Demmarsk och hördes i Kjöperhemm
Detta hade kungen hört och därför måste det
smältas med malen i storklockan, ty den fick
ij höras utsikes.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

LUF 66.

Fiske i någon ^{stäm} omfattning, har ej bedrivits
här, då inga fiskerestern finnes. Endast Flöje ä,
samt några källor och torfmossor, där fiske bedri-
ves någon gång för några skulb. Den fisk som
finns här är: gädda, ål, mört, kräftor samt enstaka
exemplar af aborre och lake. För 90-talet, där än
sändades, fanns det mera gott om fisk, än nu.
Fiskredskapen som användas är: bark, gäddor fång-
as ofta med knarre av mjukt ställtill, vid lektiden,
på våren. För brukade man fiska med garn
och en s.k. gliv, en bus av stältsämsnät, öppen vid
ena ändan, den drags av två personer, med hjälp
av en tredje, som genom stampning i vassor,
skrämda fisker in i gliven. Detta sätt att fiska
kunde stundom vara ganska givande. Man
brukar också skjuta gäddor på gäddt vatten
under lektiden.

LUF 67.